

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

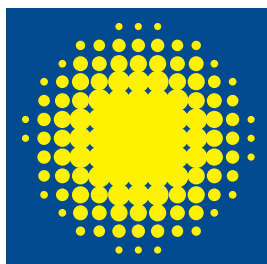
Broj 151 april/travanj 2017. Godina XVI

ISSN 1840-0310

- | *Nova Komorska strukovna asocijacija*
- | *Održan Mostarski sajam*
- | *Najava 13.Sajma privrede u Tešnju*

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XVI
april/travanj 2017.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Uvodnik

Uvaženi privrednici i poslovni partneri,

pred Vama se nalazi novo izdanje e-Glasnika Privredne/Gospodarske komore F BiH.

Protekli mjesec dana u Komori je obilježen intenzivnim i raznovrsnim aktivnostima, te smo nastojali da sa Vama podijelimo što više korisnih informacija.

Komora F BiH je bogatija za novu strukovnu asocijaciju – Udruženje proizvođača, otkupljivača, prerađivača i izvoznika jagodičastog voća. Obzirom na brojna otvorena pitanja koja se odnose na djelatnost članica ovog Udruženja, aktivnosti su punim intenzitetom već počele.

Iz rubrike Aktivnosti Komore donosimo kratak pregled sa radionica u pripremi Sarajevo Business Foruma.

Vrijedni "tekstilci" su pripremili prilog sa osnivačke skupštine Zajednice srednjih škola tekstilnog i kožarskog usmjerenja Federacije BiH, te o vrlo zanimljivoj i korisnoj posjeti predstavnika P/GKFBiH i FMERI Grupaciji TrendTex Prijepolje - Novi Pazar.

Komora F BiH je imala zapažen nastup na sajmu Viroexpo u Virovitici.

Iako se ovaj sajam tradicionalno održava u drugom mjesecu, namjera Redakcijskog kolegija je da kroz retrospektivu sa ovog sajma napravimo uvod u velike sajamske aktivnosti u našoj zemlji.

Mostar je po 20. put bio središte privrednih i društveno političkih dešavanja u regiji. Naime, na nedavno završenom 20. Međunarodnom sajmu gospodarstva 2017.godine vrijedni organizatori su upriličili vrlo sadržajnu manifestaciju, koja je po posjećenosti i učešću izlagača oborila rekorde iz proteklih godina. Donosimo Vam kratku retrospektivu sa ovog sajma.

Pripreme za 13. Sajam privrede u Tešnju već traju. Organizatori sajma Udruženje privrednika BIZNIS CENTAR Jelah Tešanj sa partnerom sajma Privrednom/Gospodarskom komorom F BiH i ove godine pripremaju bogatu sajamsku manifestaciju.

U ovom broju Glasnika Vam donosimo detalje sa pres konferencije održane u Tešnju na kojoj je zvanično najavljen 13. međunarodni sajam privrede Tešanj 2017.

U rubrici Uspješne priče, za ovo izdanje prenosimo uspješnu priču o kompaniji MS&WOOD.

Na stranicama koje slijede donosimo i druge zanimljive i korisne sadržaje.

Hvala vam na ukazanom povjerenju i saradnji.

Redakcijski kolegij

Počele pripremne aktivnosti za Sarajevo Business Forum 2017

Pripremne aktivnosti za Sarajevo Business Forum (SBF) 2017, vodeću investicijsku konferenciju koja će se održati 22. i 23. maja ove godine, počele su u punom kapacitetu. Uloga i značaj SBF-a danas je predstavljena u Vanjskotrgovinskoj komori BiH u okviru seminara „Ekonomska diplomatija“.

**SARAJEVO
BUSINESS
FORUM 2017.**

22.-23. MAJ 2017, SARAJEVO, BOSNA I HERCEGOVINA

Bosna Bank International / BBI VIP Business Club u saradnji sa:
Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH

BBI Bosna Bank International **BBI** Business Club PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

„Ključ uspjeha jedne ekonomije nastaje iz jake saradnje između javnog i privatnog sektora. Sarajevo Business Forum je platforma za poslovno umrežavanje i investicije i omogućava promociju BiH i regiona. SBF je okvir za direktne strane investicije. Kroz SBF nastojimo da posredujemo između državnog i privatnog sektora – dovodimo na jedno mjesto vlasnike projekata i poslovne ljude iz regiona – saradnja privatnog sektora- te privatne i državne fondove – saradnja sa državnim sektorom i ekonomskom diplomatijom. Državni sektor treba da pruži okvir za uspješno funkcionisanje privatnog sektora kreiranjem pozitivnog poslovnog okruženja: one stop shopova, ugovora o slobodnoj trgovini, poreskih olakšica i viznog režima. Privlačenje direktnih stranih investicija moguće je i kreiranjem zakona koji odgovaraju privatnom sektoru.

Recimo, Ujedinjeni Arapski Emirati svakih pet godina prilagođavaju zakone potrebama biznisa“, kazao je Amer Bukvić, direktor BBI banke, prezentirajući potencijale Sarajevo Business Forumu.

16.februara 2017.godine BBI VIP biznis klub u saradnji sa Privrednom/Gospodarskom komorom Federacije BiH i Privrednom komorom Zeničko-dobojskog kantona organizirao je prvu radionicu za pripremu projekata za Sarajevo Business Forum 2017.

Predstavnici Privredne komore Federacije i zeničke privredne komore istakli su značaj ovog događaja koji se i ove godine održava pod pokroviteljstvom Predsjedništva BiH za cjelokupnu privredu BiH. Eksperti BBI i BBI VIP biznis kluba su potom u živom i direktnom razgovoru upoznali prisutne sa dosadašnjim iskustvima i benefitima aktivog učešća u Sarajevu Business Forumu.

„Fokus SBF-a je na direktnim poslovnim sastancima domaćih privrednika sa potencijalnim investitorima. Prošle godine, samo dok je trajao Forum, obavljeno više je od 250 ovakvih susreta, a BBI banak je oformila poseban tim ekonomskih stručnjaka koji su domaćim privrednicima bili na raspolaganju tokom ovih pregovora, kazao je predstavnik BBI banke tokom radionice.

Privrednicima su tokom radionice predstavljena konkretna uputstva i savjeti o tome kako prijaviti projekte za „SBF 2017“ te uspješno uspostaviti, razviti i realizirati saradnju kroz stranu investiciju.

„Ako imate ideju, a tražite kapital, imate biznis, a želite ga proširiti, tražite tržište za izvoz ili želite prestrukturirati svoj biznis, možete to realizirati u saradnji sa stranim investitorom i naš zadatak je da vam u tome pomognemo – kazao je Nedžad Gušić, rukovodilac Odjela za investicijsko bankarstvo u BBI banci.

Radionice za Sarajevo Business Forumu prema planiranoj dinamici održe u Mostaru, Posušju, Bihaću, Banja Luci i Goraždu gdje su uz organizaciju sa kantonalnim

nivoom komorskog sistema imale dobru posjećenost i iskazan interes za učešće na predstojećem SBF2017.

U aprilu su predviđene radionice u Tuzli, Tešnju i Bijeljini kao i održavanje završne pripremne radionice u Sarajevu čime bi se završile pripremne aktivnosti P/G komore FBiH vezane za nastupajući SBF2017.godine

Pripremio: Emir Pašić

Susreti gospodarstvenika Poljske i BiH

Fokus aktivnosti Privredne/Gospodarske komore F BiH krajem mjeseca ožujka stavljen je na organiziranje aktivnosti na predstojećem Mostarskom sajmu, na kojem Komora iz godine u godinu ima kvalitetan i dobro organiziran nastup. Sve poslovne partnere, kao i sastanke sa poduzetnicima uglavnom slijedom dobre prakse nastojimo usmjeriti na centralno mjesto koje je i najprikladnije za susrete gospodarstvenika - sajamske prostore i Komorski štand.

Cijeneći ranije planirane obaveze, i objektivnu nemogućnost za posjet predstojećem sajmu, na inicijativu ambasade BiH u Republici Poljskoj 29.03.2017.godine upriličeni su susreti poljskih gospodarstvenika sa domaćim gospodarstvenicima. Ovaj radni sastanak je organiziran u pro-

storijama Komore u Mostaru uz prisustvo preko trideset gospodarstvenika iz Poljske i deset poduzeća iz Bosne i Hercegovine.

Na sastanku su svoja poduzeća, projekte, proizvode i sl. predstavili poljski proizvođači kao što su: proizvođači krovnih konstrukcija i limova: KURP-DACH Sp.oz.o , krovnih prozora ROTO, proizvođači vijaka i sidara HAMMAR te drugi.

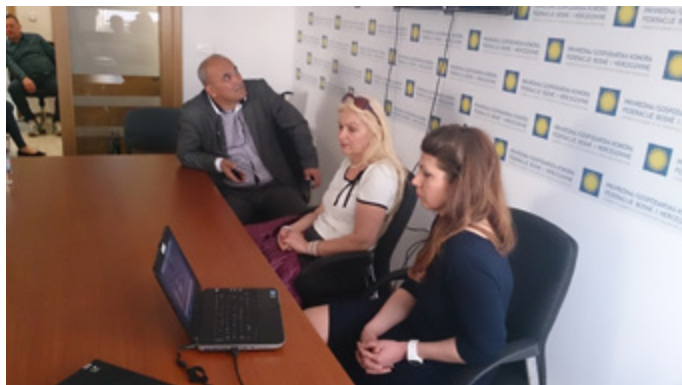
Nakon predstavljanja poljskih gospodarstvenika uspostavljen je konstruktivan dijalog sa poduzećima iz BiH koji se bave proizvodnjom proizvoda iz navedenog asortimana, kao što su: Meister Živinice, AGI Konjic, Domenta Mostar, A3 Široki Brijeg, Mucić & CO Ljubuški, Mojdom Tomislavgrad i dr.

Uprkos činjenici da je za organizaciju ovih susreta bio relativno kratak rok, nastojali smo da udovoljimo našim gostima i vjerujemo da smo "položili test" uzornog domaćina.

Potvrdu ovog nalazimo u izraženom zadovoljstvu poljskih poduzetnika, koji su očito zadovoljni ovim sastankom, te su izrazili spremnost da ubuduće svoje aktivnosti i eventualne kontakte sa poduzetnicima u BiH ostvaruju preko Privredne/Gospodarske komore F BiH.

Obzirom da Komora u prvom redu nastoji zastupati interese domaćih poduzetnika, nadamo se da smo ispunili njihova očekivanja i dali mali doprinos da na temelju uspostavljenih kontakata sa poljskim poduzetnicima u narednom periodu bude uspostavljena i kvalitetna poslovna saradnja.

Pripremila: Amela Kečo

Zajednica srednjih škola tekstilnog i kožarskog usmjerenja Federacije BiH

Iako je nezaposlenost u Bosni i Hercegovini jedan od gurućih problema, privrednici su suočeni sa gotovo paradoksalnom činjenicom – nedostatkom kvalificirane radne snage.

Obrazovni sistem u našoj zemlji nije usmjeren da se učini kompatibilnim sa potrebama tržišta za određenim stručnim profilima radne snage. Čak i u situaciji kada u formalno pravnom smislu poslodavci zaposle potrebne radnike, vrlo često su suočeni sa drugim problemom, nedostatkom stručnih znanja, nepoznavanjem elementarnih procesa rada, nedostatkom radne etike i sl. Stoga u nastojanju da se ovi problemi prevaziđu, i poslodavci, ali i obrazovne institucije poduzimaju određene aktivnosti kako bi s jedne strane dugi i skupi obrazovni ciklus pojedinca, a s druge strane potrebe poslodavca za određenom radnom snagom dobili pravi smisao. U tom kontekstu jasno je da jedini pravi smisao mogu dobiti tako što će kvalificirana radna snaga u procesu rada na radnom mjestu moći kvalitetno i u punom kapacitetu, odgovoriti postavljenim radnim zadacima, na obostrano zadovoljstvo.

Jedan od posljednjih primjera velikog angažmana obrazovnih institucija na prilagođavanju nastavnih planova i programa potrebama realnog sektora, iniciran je kroz zaključke Simpozija tekstilnog inženjerstva i modnog dizajna (Timod 2017.).

Naime, u prostorijama Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, u Sarajevu 22.03.2017. godine održana je Osnivačka skupština Zajednice srednjih škola tekstilnog i kožarskog usmjerenja Federacije BiH.

Industrija, tekstila, kože i obuće u BiH zapošljava oko 40 000 radnika i jedan je od najvažnijih sektora privrednog

djelovanja. Nedostatak kvalificirane radne snage je jedan od većih problema sa kojim se susreću privrednici iz ove oblasti.

Inicijativa za formiranje Zajednica proizašla je iz zaključaka sa Simpozija tekstilnog inženjerskog i modnog dizajna (Timod 2017.), koji je već drugu godinu uspješno organizirao Fakultet za tehničke studije Univerziteta u Travniku, a P/G K FBiH je ove godine bila partner navedene manifestacije. Glavna tema Timoda 2017. bila je "Stručna i kvalificirana radna snaga kao budućnost razvoja ovog sektora", na kojem su učestvovali i predstavnici srednjih školskih ustanova tekstilnog i kožarskog usmjerenja.

Na sastanku su prisustvovali predstavnici SSŠ tekstilnog i kožarskog usmjerenja i to iz Tešnja, Sarajeva, Goražda, Kiseljaka, Tuzle, Gradačca, Zenice, Gračanice, Žepča, predstavnici Fakulteta za tehničke studije Univerziteta Travnik kao i predstavnici Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Razgovaralo se brojnim problemima sa kojima se susreću proizvođači ovog sektora, te načinu na koji se može doprinijeti rješavanju problema nedostatka kvalificirane radne snage. Da bi se poboljšala trenutna situacija potrebno je ostvariti i napredak u svim obrazovnim ustanovama. Zastarjeli strojevi i oprema kabineta praktične nastave, te nedovoljno stručno usavršavanje profesora stručno-teoretske i nastavnika praktične nastave, su neki od problema sa kojima se susreću srednje škole tekstilnog i kožarskog usmjerenja, zaključeno je na današnjoj sjednici.

Prioritetni ciljevi novoosnovane Zajednice su: prilagođavanje Nastavnih planova i programa potrebama realnog sektora u lokalnim zajednicama, obnavljanje tehnološkog parka i kontinuirano stručno usavršavanje profesora i nastavnika srednjih škola tekstilnog i kožarskog usmjerenja.

Kako je P/G K FBiH, uz saradnju sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije bila nosilac izrade Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće FBiH za period 2013.-2023. godina, jedna od mjera Akcionog plana za 2013.-2018. godinu je i prilagođavanje sistema obrazovanja potrebama privrede.

Stoga, Privredna/Gospodarska komora FBiH, kroz strukovno Udruženje za tekstilnu i kožarsko-prerađivačku industriju, podržava ovu inicijativu u namjeri da da svoj doprinos poboljšanju kvalitete obrazovne usluge, što će rezultirati i kvalitetnijim radnim kadrom koji je neophodan privrednim subjektima ovog sektora. Ovo je pozitivan primjer i pomak za obrazovne ustanove, ali i nešto što se može primjeniti i na ostale industrijske grane.

**"Najveća nada svake zemlje leži u primjerenom školovanju mladih."
E.Roterdamski**

Pripremila: Jasmina Zejnilagić

Održan Info dan IKT sektora u Privrednoj komori F BiH

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH u sklopu svojih redovnih aktivnosti radi na jačanju saradnje i uspostavljanju partnerskih odnosa koji doprinose uspješnom poslovanju privrednih subjekata. Komora posebno kroz svoja strukovna udruženja pozitivno utiče na poslovni ambijent u kojem rade njene članice.

Podršku privrednim subjektima u ovim nastojanjima, Komora će pružiti i kroz prezentiranje potencijala kako na domaćem tržištu, tako i pred stranim diplomatskim predstavništvima u BiH.

Jedna od djelatnosti koja posljednjih godina u Bosni i Hercegovini bilježi ekspanziju su informaciono komunikacione tehnologije. Ovaj ključni sektor ima veoma važnu ulogu u današnjoj privredi, te se s pravom smatra glavnim kohezionim faktorom na povezivanju i interakciji svih grana privrede.

Slijedeći tradiciju razvijenih zemalja Komora je organizirala Info dan IKT sektora 06.04.2017.godine.

Privredna komora FBIH je 06.aprila organizovala Info dan sektora za informaciono komunikacijske tehnologije (IKT).

Info dan imao je za cilj predstaviti značajan potencijal kojim domaća softverska industrija raspolaže, iz perspektive mogućnosti ove industrije da kvalitetno odgovori na potrebe domaćeg tržišta, ali i potentnost i komparativne prednosti na potencijalnim, ali i aktuelnim tržištima regiona i svijeta. Nadalje, ukazati na mogućnost zapošljavanja velikog broja mladih i stručnih osoba u ovoj industriji, i kroz prezentacije pokazati perspektive koje se otvaraju pred ovim sektorom i firmi iz drugih branši-potencijalni korisnici proizvoda i usluga, predstavnici ekonomskih odjela diplomatskih predstavništava u BiH, ministarstva privrede-predstavnici ministarstava.

Organizacijom Info dana IKT sektora, Privredna komora FBIH je promovisala IT kompanije, kao i IKT sektor sa željom da se ovim predstavljanjem, ali i današnjim susretima pokaže snaga IKT sektora. Info dana IKT sektora posjetili su potencijalni korisnici proizvoda i usluga, predstavnici ekonomskih odjela diplomatskih predstavništava u BiH i predstavnici ministarstava.

„Ovo je izvanredna prilika da nekolicinu kompanija, uključujući Authority Partners predstave svoj rad, kao i inicijativu BIT Alliance za strateško jačanje softver industrije u BiH. Saradnja sa Privrednom komorom FBIH i udruživanje sa ICT Udruženjem je od velike važnosti jer kroz zajedničku saradnju možemo uraditi više u cilju promocije softverske industrije u BiH“, rekao je Fatih Galešić, predstavnik Authority Partners-a.

Govornici Info dana nisu se fokusirali na probleme, nego su predstavili sektor koji raste i otvara perspektive uprkos brojnim preprekama i nepovoljnom poslovnom ambijentu.

Prezentaciju kompanija i svojih projekata imale su sljedeće kompanije:

„Dikić“ d.o.o.Sarajevo

„Ping“ d.o.o. Sarajevo

“Disti” d.o.o.Sarajevo

“AvaCom” d.o.o.Mostar

Authority Partners d.o.o Sarajevo

Pokazatelji o stanju IKT sektora i pojedinačne pozitivne priče su pokazali snagu ovog sektora, o čemu govore sljedeći podaci:

-U 2015. godini, ukupan broj firmi u IKT sektoru je 806 (759 firmi u 2014. godini) sa 11.370 zaposlenih (10.678 u 2014.), što pokazuje da je stopa rasta broja firmi 6,2%, a broja zaposlenih 6,5%;

-IKT sektor u ukupnom broju registriranih subjekata participira sa 2,17%;

-U ukupnom broju zaposlenih., 2,53% je u IKT sektor;

-Učešće u BDP Federacije BiH je 9,88%.

U kontekstu osvrta na stanje ovog sektora po kantonima on je najrasprostranjen u Sarajevskom kantonu gdje su prisutne čak 364 kompanije, potom slijedi Tuzlanski kanton sa 97 firmi, Hercegovačko-neretvanski sa 81 firmom, Zeničko-dobojski sa 62 firme...

Gledajući na zaposlenost u ovom sektoru najviše je zaposlenih u Sarajevskom kantonu i to 6.844 osobe, potom Hercegovačko-neretvanskom 2.128 osoba, Tuzlanskom 803, Zeničko-dobojskom 782 osobe... Najveći broj zaposlenih u velikim gradovima, pojasnio je da "vuku" telekomu.

Organizacijom Info dana IKT sektora, Privredna komora FBiH je promovisala IT kompanije, kao i IKT sektor sa željom da se ovim predstavljanjem, ali i današnjim susretima, pokaže snaga IKT sektora, koja se potvrđuje kroz navedene podatke.

Temelj uspjeha i rasta su obrazovani, mladi i ambiciozni kadrovi. Učesnici ovog skupa su uvjereni da će se promocijom i udruživanjem ojačati pozicija sektora i osigurati da odgovorni urade svoj dio posla na osiguranju uslova za dalji rast.

Jedna od poruka sa ovog skupa ukazuje na strateške pravce ovog sektora:

-Edukacija – da bismo bili konkurentniji, produktivniji, inovativniji;

-Izvoz – da bismo otvorili nova tržišta, smanjili trgovinski deficit, sticali nova znanja;

-Udruživanje – Udruženja, klasteri, tehnoparkovi, inovacioni centri čine jačim naš glas u dijalogu sa vladom, akademskom zajednicom, donatorima, drugim sektorima.

"Prvo pravilo bilo koje tehnologije jeste da ukoliko se automatizacija primijeni na efikasnu operaciju da će uvećati efikasnost. Drugo pravilo je da ukoliko se automatizacija primijeni na neefikasnu operaciju da će onda uvećati neefikasnost".
Bill Gates

Pripremila: Enisa Kadić

Radna posjeta predstavnika P/GKFBiH i FMERI Grupaciji TrendTex Prijepolje - Novi Pazar

U saradnji sa Fakultetom za tehničke studije, Univerziteta Travnik, sekretar Udruženja za tekstilnu i kožarsko-prerađivačku industriju P/G K F BiH i predstavnici FMERI, zajedno sa predstavnicima Fakulteta i studentima izvršili su posjetu Grupaciji TrendTex - kombinatu u Prijepolju, u kojem je obnovljena bazna proizvodnja, te radi predionica, tkaonica, pletiona i dorada tekstila. Danas, grupaciju čine matična firma HMT u Nemačkoj i proizvodni pogoni u Tešnju, Bileći i Trebinju u BiH, kao i proizvodni pogoni u Prijepolju i G.Milanovcu u Srbiji. Proizvodni program Trendtexa u BiH i u Srbiji upošljava 2000 ljudi, u pet svojih fabrika.

Kompanija koja vrši preradu sirovina do proizvodnje gotovog proizvoda pozitivan je primjer uspješno obavljenog procesa privatizacije, koja također uspješno provodi i proces dualnog obrazovanja koji je prilagođen potrebama privrede.

U skladu sa Akcionim Planom Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće FBiH za period 2013.-2023. godina, prema Prioritetu 1. obnova bazne proizvodnje ovakav vid posjete bio je idealna prilika da se pozitivna iskustva i potencijalne mogućnosti prenesu našim kompanijama.

U sklopu posjete upriličena je posjeta industrijskih pogona u Novom Pazaru. Novi Pazar poznat je po dugoj tradiciji proizvodnje i prerade džinsa, o čemu govori činjenica da su nekada imali više od 200 minifabrika džinsa u kojima je radilo preko pet hiljada ljudi.

U decembru 2015. godine osnovano je Udruženje proizvođača džinsa za održivu proizvodnju PRO DENIM. Na ovaj način pokrenut je postrojenje za preradu džinsa ozonom. Projekat je podržan od strane USAID-a, te je nabavljeno postrojenje u vrijednosti preko 280 hiljada dolara, kako bi se povećala konkurentnost proizvođača ali i povećala ekološka svijest. Korištenjem moderne tehnologije u završnoj obradi džinsa eliminiše upotrebu štetnih izbjeljivača, te značajno smanjuje utrošak vode i energije.

Prilikom posjete imali smo mogućnost upoznati se sa samim procesom finiširanja džinsa ozonom, koje se vrši po zahtjevnim evropskim standardima. Ukupno 6 proizvođača uključeno je u Udruženje PRODENIM i imaju jednaku mogućnost korištenja ove tehnologije, ali se ona pruža i svim ostalim proizvođačima ovog regiona.

Naša obilazak nastavio se u kompaniji BRUG koja upošljava oko 100 radnika, te vrši izvoz svojih proizvoda širom Evrope, pa tako i u BiH.

Činjenica je da se i proizvođači u Srbiji suočavaju sa približno sličnim problemima sa kojima se suočavaju proizvođači u BiH. Ugled ovog sektora također je narušen, veliki je nedostatak radne snage, a cijena rada je izrazito niska. Ovo je bila idealna prilika da se prezentira i stanje sektora, kao i bh kompanija.

Također, u posjeti koja je trajala od 06.-08.04.2017.godine, iskoristili smo priliku i za posjetu Srednjim školama tekstilnog i kožarskog usmjerenja u Prijepolju i N.Pazaru, koje provode dualni sistem obrazovanja. Putem podrške institucija, te kroz fondove i projekte škole su osposobljene sa tehnološkim parkom savremenih mašina. Na ovaj način učenicima je pružena mogućnost da spajanjem teorijskog znanja i obuke na savremenim strojevima, kao i prakse u kompanijama po završetku školovanju budu kvalifikovani budući radnici.

Pripremila : Jasmina Zejnilagić

Osnovano Udruženje proizvođača, otkuplivača, prerađivača i izvoznika jagodičastog voća

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
CHAMBER OF ECONOMY OF
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

U cilju okupljanja privrednih društava koja se bave proizvodnjom, otkupom, preradom i izvozom maline i drugog jagodičastog voća na području FBiH radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, kao i zaštite zajedničkih interesa, te zalaganje za očuvanje i zaštitu domaće proizvodnje danas je u prostorijama Privredne/Gospodarske komore FBiH održana Osnivačka skupština Udruženja proizvođača, otkuplivača, prerađivača i izvoznika jagodičastog voća.

Po osnovu inicijative privrednika iz navedene oblasti, sa jasnom vizijom i misijom, te definisanim ciljevima Osnivačka Skupština Udruženja, pored svog konstitutivnog karaktera imala je i radni dio, na kojem su se u pravno tehničkom smislu uredila pitanja neophodna za dalji nesmetan rad novoformirane strukovne asocijacije. Za predsjednika Udruženja na skupštini je odabran g. Enver Avdić - ESOF d.o.o. Donji Vakuf, dok je za potpredsjednika odabran g. Kemal Mujkanić kompanija EURO - STIL d.o.o. Doboj, te članovi Odbora : Midhat Haračić (OZZ Pronatura Zenica), Muhamed Palačkić (Heko d.o.o. Bugojno), Smail Korajlić (Klass Con d.o.o. Sarajevo), Tihomir Pocrnja (Starnet d.o.o. Bugojno) i Amir Makić (Vrganj promet d.o.o. Bužim).

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH kao asocijacija privrednih subjekata je u stalnim nastojanjima da privrednim društvima omogući poslovanje u što povoljnijem poslovnom okruženju, a upravo je i formiranje ovog Udruženja nastalo kao izraz potrebe privrednika kako bi se uredili i kreirali bolji poslovni uvjeti za njihov rad.

Izazovi otkupa jagodičastog voća u 2017. godini

Bosna i Hercegovina posljednjih godina bilježi veliku ekspanziju uzgoja jagodičastog voća, prevashodno maline. U skladu sa trendovima savremene tehnologije i zahtjevnim standardima evropskog tržišta, kao posebna djelatnost nastala je i zamrzavanje, skladištenje i organizirani izvoz jagodičastog voća.

Suočeni sa brojnim problemima i izazovima, koji će se implicirati i u narednom periodu, odnosno već početkom ove sezone, privrednici iz ove djelatnosti su se na vlastitu inicijativu organizirali u strukovnu asocijaciju u okviru Privredne/Gospodarske komore F BiH kao Udruženje proizvođača, otkuplivača, prerađivača i izvoznika jagodičastog voća.

Prema riječima predsjednika Udruženja g. Envera Avdića procijenjuje se, da sektor otkupa jagodičastog voća u BiH vrijedi više od 100 miliona KM, (100% izvoz) te da direktno i indirektno zapošljava između 80.000 - 90.000 radnih mjesta. Ukupna proizvodnja maline u 2016. godini iznosila je preko 30.000 tona, a u 2017. godini očekuju se rekordni prinosi maline od preko 40.000 tona. Trenutni kapaciteti hladnjača nisu dovoljni da prihvate sve očekivane količine jagodičastog voća (maline), pa se procjenjuje da više od 10.000 tona maline neće imati mogućnost lagerovanja. Zbog otežanog plasmana i niskih prodajnih cijena maline, više od 7.500 tona zaliha maline iz 2016. godine još uvijek čeka u hladnjačama. Što znači, 15.000 tona neće se moći primiti u hladnjače zbog ograničenih kapaciteta.

Zastupanje interesa članova Udruženja sa predstavnicima vlasti na nivou FBiH, ostvarivanje partnerskih odnosa sa predstavnicima vladinih institucija pri utvrđivanju agrarne politike i budžetskih izdvajanja za razvoj poljoprivredne proizvodnje, te zalaganje za očuvanje i zaštitu domaće proizvodnje, okoliša i prirode neki su od osnovnih ciljeva Udruženja.

Na ovaj način pokušavamo povećati svijest kod nadležnih institucija (Vlade F BiH, nadležnih ministarstva na nivou Federacije i kantona) te ih na vrijeme upozoriti na moguće probleme i posljedice (propadanje ploda na njivi, gubitak od 15-20 miliona EURa, socijalni bunt i

prosvijedi) koji će nastati ukoliko se ne posveti veći značaj ovoj djelatnosti.

Obzirom da se radi o poljoprivrednoj kulturi (malina) koja ima ogroman socijalni, pored privrednog značaja, naglasak treba usmjeriti na rad državnih institucija koje bi zajednički sa hladnjačarima trebali iznaći rješenje. Ne smijemo dozvoliti da nepravovremenim reagovanjem budu dovedeni u opasnost proizvođači, a hladnjačari se već nalaze u tom nezavidnom položaju. Prema tome, kapitalne investicije kao podsticaj proširenju rashladnih kapaciteta i drugi poticaji su neminovni, jer bez uvođenja istih očekivanja su da će doći do pada, a ne rasta proizvodnje jagodastog voća.

Upravo partnerski odnos sa predstavnicima vladinih institucija potreban je u svakoj djelatnosti, jer u protivnom nepostojanje sistemskog rada dovodi do velikih problema. Mnogi faktori utiču na uspješne rezultate proizvodnje, vremenske (ne)prilike, nedovoljna zaštita ali i nedovoljni kapaciteti hladnjača mogu dovesti do propadanja nasadnih plodova i velikih finansijskih gubitaka, riječi su predsjednika Udruženja g. Envera Avdića.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić

Proizvodnja smilja zauzima značajno mjesto u poljoprivredi

U organizaciji P/G Komore FBiH, u njenoj prepunoj dvorani u Mostaru, 27. veljače, 2017. godine održan je prvi radni sastanak Grupacije proizvođača i prerađivača smilja.

Cilj radnog sastanka je bio napraviti logo Grupacije, te prikupiti statističke podatke svih proizvođača smilja, kako već podignutih nasada, tako i planiranih plantaža, radi postizanja sinergije između planske proizvodnje i kapaciteta za preradu, kako ne bi došlo, ako već nije do hiperprodukcije smilja.

Pokretanje inicijative oko bredniranja i zaštite cijene eteričnog ulja od smilja, samim time i zaštiti otkupnu cijenu svježe mase biljke je bila glavna točka dnevnog reda.

U skladu sa ovom točkom ponuđen je Model suradnje između destilerija eteričnih ulja i poljoprivrednih proizvođača u preradi svježe mase smilja.

- Istrajno tražiti sredstva poticaja za proizvodnju smilja i eteričnog ulja s različitih razina;
- Istraživati mogućnosti i za poticaje u proizvodnji smilja i drugih srodnih biljaka i ulja;
- Sudjelovanje u radu Grupacije i ostvarenje utvrđenih ciljeva;
- Osiguranje uvjeta za odgovarajuće certificiranje proizvođača i prerađivača.

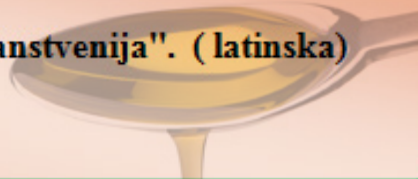
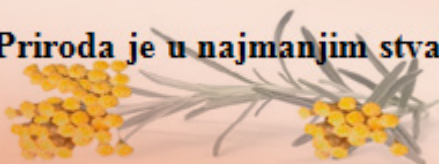
Na kraju sastanka članovi su informirani oko ideje o formiranju Banke esencijalnih ulja na području Hercegovine, te o organiziranju Info dana aromatičnog i ljekovitog bilja, koji će se održati u lipnju 2017. godine.

Prednosti takvog modela suradnje između domaćih destilerija i poljoprivrednih proizvođača su sljedeće:

- Zaštita cijene od 2,50KM/kg za kg svježe mase, a samim time i isplativost plantažne proizvodnje smilja te njena neupitna budućnost;
  - Onemogućiti nekorektne proizvođače (oni koji ne poštuju sljedivost proizvodnje i prerade) da utječu na tržište;
  - Zaštita kvalitete proizvoda koji je osnovna pretpostavka za brendiranje hercegovačkog eteričnog ulja od smilja;
- Postizanje neophodne sinergije između destilerija i poljoprivrednih proizvođača u cilju unaprijeđenja poljoprivredne proizvodnje, kvalitete, zaštita cijena itd.
- Smanjenje rizika u lancu proizvodnje i osiguranje dostupnosti otkupa eteričnog ulja po zaštitnoj cijeni tijekom cijele godine;

"Priroda je u najmanjim stvarima najveličanstvenija". (latinska)

Pripremila: Erina Lasić

Međunarodna konferencija u Dubrovniku: Klasteri - Alat za jačanje konkurentnosti u jugoistočnoj Europi

Sve države u tranziciji ili koje su u skorije vrijeme prošle tranzicijski proces se susreću sa općim pitanjem i dilemama kada je riječ o klasterima.

Gospodarstvenicima su daleko više bliski tradicionalni oblici udruživanja kroz strukovne asocijacije, sa vrlo izraženim skepticizmom po pitanju klastera.

Ukoliko se uzme u obzir da klasteri uključuju poduzeća iz jedne djelatnosti, odnosno proizvođače istovrsnih proizvoda, od sirovine, gotovih proizvoda, pa do obrazovnih institucija, vladinih organizacija i sl. uz razumijevanje cilja i dobrobiti koje klaster u jednoj djelatnosti donosi, jasno je da klaster na prostorima zemalja jugoistočne Evrope može pronaći najvršishodnije mjesto za organiziranje.

Bez obzira o kojoj djelatnosti je riječ, cilj stvaranja klastera je povećanje konkurentnosti domaćih proizvođača na domaćem i inozemnom tržištu, efikasnije korištenje domaćih resursa, iniciranje i podrška kooperacije između samih poduzeća, između poduzeća i obrazovnih i razvojnih institucija i sl.

Kako cilj bez jasno definiranih koristi klastera, ne bi imao posebne svrhe, uz ciljeve, uvijek treba imati u vidu i očekivane koristi. Temeljne koristi formiranja klastera su: stvaranje šireg okvira za suradnju, razvoj više razine konkurentnosti, i sl. Obzirom na vrlo teške uvjete privređivanja i vrlo izražene bojazni od konkurencije, posebna korist klastera je i izgradnja povjerenja i suradnje među poduzetnicima jedne djelatnosti.

Specijalizirana konferencija na temu Klasteri – Alat za jačanje konkurentnosti u jugoistočnoj Europi, održana je u Dubrovniku – Srebreno hotel Sheraton 10. i 11. travnja 2017.g.

Dvodnevni rad konferencije obilježile su panel - rasprave sa sedam panel blokova o problematici klastera i i klaster-skog organiziranja zemalja u regiji.

Na konferenciji su sudjelovali panelisti i uvodničari iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore, BiH, Slovenije, Italije i EU.

Predsjednik P/G K F BiH dr.sc. Marko Šantić u uvodnom obraćanju je pored ostalog naglasio kako je klasterско organiziranje u BiH u samom začetku očekujući, naravno, punu potporu susjednih i EU zemalja za procese formiranja i organiziranja klastera u BiH.

P/G komora F BiH već je pokrenula inicijativu za formiranje zajednice klastera pri Komori i pomoć Komore u razvoju ovog oblika suradnje gospodarstva BiH.

Privredna/Gospodarska komora F BiH je uz Hrvatsku gospodarsku komoru bila partner Konferencije, a predsjednik Hrvatskog Sabora je bio visoki pokrovitelj.

Kada se velika ideja pojavi na horizontu, poduzetnik joj neće dopustiti da umakne. J. Grount

Pripremila: Amela Kečo

Međunarodni sajam gospodarstva, obtništva i poljoprivrede VIROEXPO 2017.

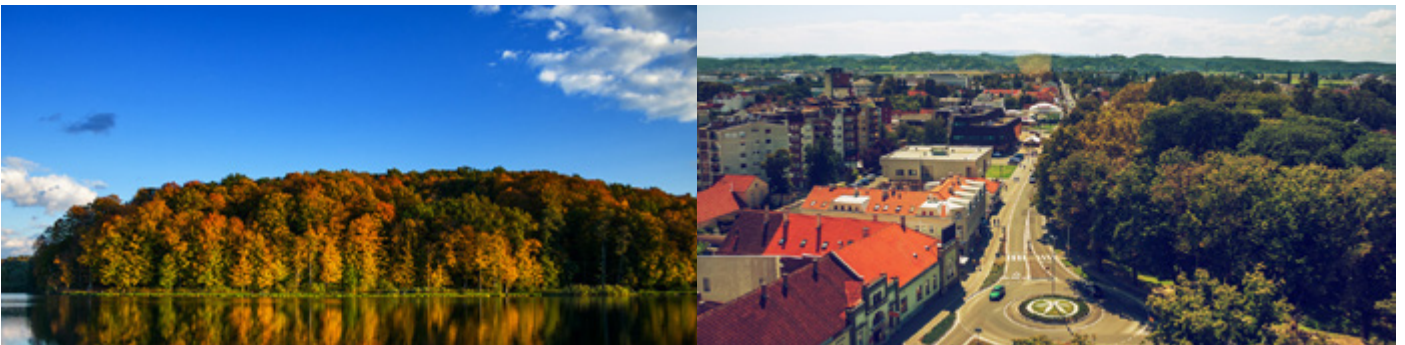
Tradicionalno mjesto okupljanja poduzetnika su sajamske manifestacije. Iako sajam predstavlja mjesto susreta poduzetnika, mjesto upoznavanja poslovnih partnera i konkurencije, sajmovi su idealne prilike za neizostavno druženje, te prilika domaćinima i organizatorima, da svojim gostima ponude dio svojih poslovnih noviteta, dio običaja, kulture, gastro ponude i sl.

Jedan od sajmova koji iz godine u godinu bilježi ekspanziju je sajam Viroexpo koji se sada već tradicionalno, ove godine po 22. put održava u Virovitici.

Iako je ovaj sajam održan krajem drugog mjeseca, Redakcijski kolegij je odlučio poseban prilog o sajmu objaviti u ovom izdanju Glasnika, kako bi na najreprezentativniji način napravili uvod u predstojeće sajamske aktivnosti u našoj zemlji.

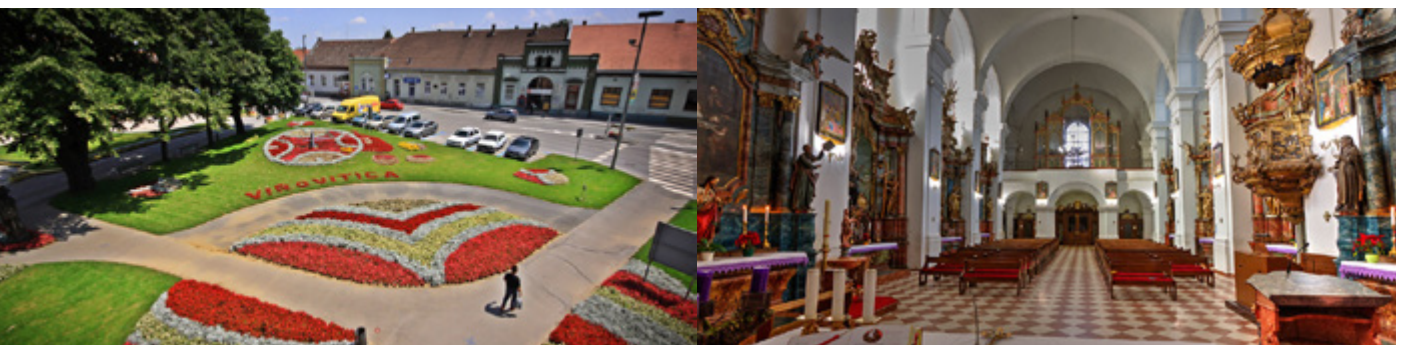
Bez obzira da li se radi o domaćem ili inostranom sajmu najvažnije je da oni nose poruku koju privrednici razumiju: "Sajmovi se organiziraju zbog vas".

Virovitica - samostalno kraljevsko trgovište

Grad Virovitica po svom geografskom položaju, kulturno istorijskom baštinom, i bogatom ponudom kulturnih sadržaja, te administrativnim uređenjem čini središte Virovitičko-podravske županije.

Virovitica kao magna villa Wereucha pojavljuje se prvi puta 1234. godine u Kolomanovoj povelji kojom je Virovitica dobila titulu samostalnog kraljevskog trgovišta. Ideja vladara je bila privući strane obrtnike, trgovce i službenike u grad dajući njegovim stanovnicima ovlasti uz daleko manje obveze i plaćanja, koja su bili dužni davati.

Duh naslijeđene tradicije središnjeg trgovišta, virovitičani i danas njeguju kroz organiziranje međunarodnog sajma gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede. Svi koji su imali prilike posjetiti ovaj sajam ili su bili izlagači, sa sobom nose izuzetno pozitivne dojmove uz obećanje da će prvom prilikom ponovno doći u Viroviticu. Poruka VIROEXPA se ne mora ni kazati, dovoljna je reputacija koju u poslovnim krugovima uživa, a posebno nastup privrednika iz zemalja regiona koji iz godine u godinu izlažu na ovom sajmu.

Privredna /Gospodarska komora Federacije BiH je u kontinuitetu prisutna na VIROEXP-u, organizirajući u izložbeno prostoru komorskog štanda prezentiranje domaćih kompanija.

Na ovogodišnjem sajmu Komora F BiH je organizirala zajednički štand sa Posavskim kantonom/županijom.

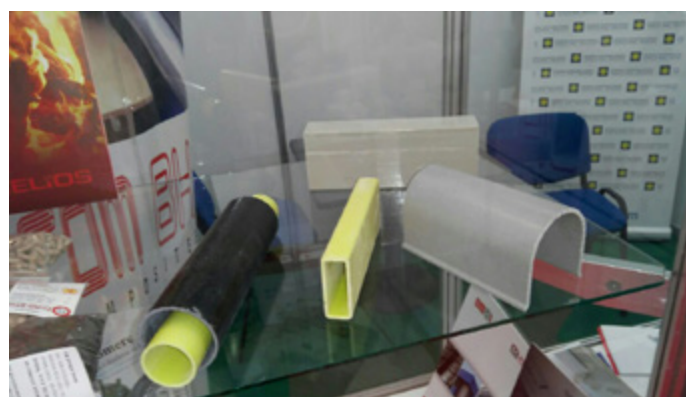
Ovogodišnji Viroexpo je imao najraznovrsniju ponudu, sa 550 izlagača iz 27 zemalja, a zemlja partner je Republika Češka. Iako su na sajmu zabilježene posjete ličnosti iz političkog života Republike Hrvatske i zemalja regiona, ipak se u prvom planu zadržao smisao i karakter VIROEXPA, kao poduzetničkog, privrednog sajma .

Vrijedne kolege iz Službe za promociju su zabilježile zanimljive kadrove, koje vam prenosimo sa otvaranja sajma:

Kadrovi sa komorskog štanda

Pullcom d.o.o.

Eurostil d.o.o. Doboj i Helios d.o.o. Banovići

Hrvatski premijer Plenković i predsjednik Privredne/Gospodarske komore F BiH dr. Marko Šantić razgovarali su o potrebi intenzivnije suradnje HGK i P/GK FBiH, te nastupu hrvatskih kompanija na ovogodišnjem Međunarodnom sajmu gospodarstva u Mostaru, na kojem će Republika Hrvatska biti zemlja partner. U Plenkovićevoj pratnji bili su ministar gospodarstva i poljoprivrede RH Tomislav Tolušić, potpredsjednica Vanjkopolitičkog odbora Europskog parlamenta Dubravka Šuica, te drugi dužnosnici.

“Tržišni lider mora pravodobno učiniti svoj proizvod prevladinim kako to ne bi učinila konkurencija”. P.Drucker

Pripremila: Amela Kečo

Sajmovi imaju brojne funkcije i donose velike koristi, za brojne učesnike – izlagače i organizatore, direktne učesnike i za posjetioce, potencijalne kupce i društveno – političku zajednicu.

Nastanak i razvoj sajмова je u direktnoj vezi sa funkcionisanjem tržišta, te se stoga njihov broj, vrsta, obimnost i njihovi ostvareni rezultati tretiraju kao jedan od pokazatelja razvijenosti privrede, što u konačnici znači da su sajmovi sastavni dio tržišta jedne države.

Bosna i Hercegovina ima dugu tradiciju organiziranja sajмова koja seže još od srednjovjekovne Bosne.

Na našim prostorima po svim karakteristikama, obimnosti, sadržajnosti manifestacije izdvajaju se dva sajma:

-Sajam gospodarstva Mostar je jedan od najreferentnijih sajмова u zemlji, ali i jugoistoku Evrope, koji u vrijeme održavanja ne samo da predstavlja središte privrednih događaja, nego je izrastao u društveno-političku, kulturnu i edukativnu manifestaciju.

Vrijedni organizatori sa svojim sponzorima i partnerima su ove godine po dvadeseti put organizirali prestižnu manifestaciju i utvrdili standard više, koji će po svemu sudeći i u narednim godinama biti sve veći.

-Sajam privrede u Tešnju, izvorni privredni sajam, produkt i nadgradnja uspješnog poduzetnog tešanskog kraja. Sajam privrede u Tešnju je više od klasičnog izložbenog prostora. To je manifestacija koja će ove godine po trinaesti put predstavljati mjesto na kojem se može vidjeti najbolje što privredni ambijent F BiH i BiH ima.

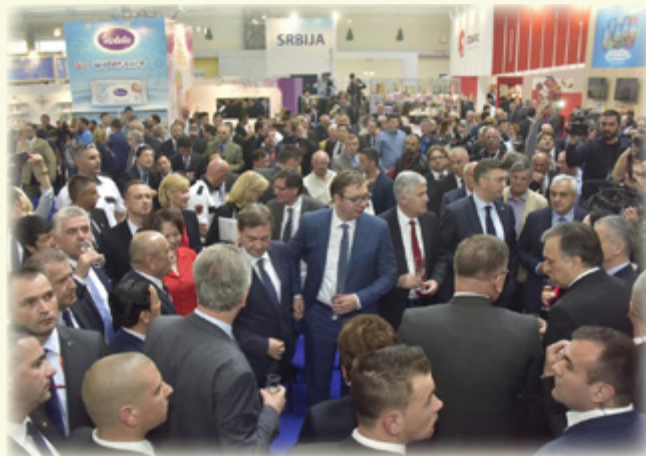
Savršen spoj jednostavnosti, prestiža, bogatstva, poduzetnosti, inovativnosti, izvorno tradicionalnog, kulturnog.... Sajam privrede u Tešnju je poseban dar privrednika ovog kraja onima koji shvataju značaj privrednih sajamskih manifestacija sa svrsishodnom porukom.

Održan 20. Međunarodni sajam gospodarstva Mostar 2017.

Privredna/Gospodarska komora F BiH na Mostarskom sajmu iz godine u godinu ima sve zapaženiji nastup. Pored sudjelovanja u izloženom dijelu sa prezentacijom značajnog broja kompanija iz svog članstva, Komora na maraginama sajma organizira i vrlo interesantne i značajne skupove.

Za ovo izdanje Redakcijski kolegij glasnika je odlučio prezentirati kratki foto osvrt sa održanog 20.međunarodnog sajma gospodarstva Mostar 2017.godine.

Sa otvaranja sajma

Društveno politički susreti na otvaranju sajma

Sa sajmišta

Štand Privredne/Gospodarske komore F BiH

Aktivnosti Komore na marginama sajma

*Međunarodna konferencija
„Novi programi EU fondova
za period 2014-2020“*

Info dan turizma 2017.

Privredna/Gopsodarska komora F BiH je dobila posebno priznanje za promociju bh gospodarstva i organizaciju konferencijaskog dijela sajma.

*Dvadeseti Međunarodni sajam gospodarstva - Mostar 2017.,
ove godine je okupio 800 izlagača iz 30 zemalja.*

Detaljnu retrospektivu aktivnosti Privredne/Gopsodarske komore F BiH donosimo u narednom tematskom izdanju e- Glasnika za mjesec maj/svibanj 2017.godine.

Najava Sajma privrede Tešanj 2017.

Press konferencija Udruženja/Udruge privrednika Biznis centar Jelah-Tešanj, na kojoj je zvanično najavljen 13. međunarodni sajam privrede Tešanj 2017. održana je 17.03.2017.godine.

Sajam će ove godine biti održan od 18. do 21. maja, a ovom prilikom su prezentovani i rezultati rada u protekloj godini.

Na press konferenciji su govorili Edin Jabandžić, predsjednik Udruženja privrednika, Izudin Ahmetlić, vlasnik jedne od najvećih kompanija u BiH, Općinski načelnik Suad Huskić i Marko Šantić, predsjednik Privredne komore FBiH. Na ovogodišnjem Sajmu, očekuje se učešće oko 150 izlagača, a lokacija održavanja bit će DC Kraševo/ Tešanj.

Edin Jabandžić - predsjednik Udruženja Biznis-Centra Jelah-Tešanj

“Tešanjski sajam sa razlogom zadnjih nekoliko godina nosi epitet međunarodnog sajam. Ove godine imamo potvrđene izlagače iz Srbije i Hrvatske, ali i najave izlagača iz drugih zemalja. Naš plan je da preko 150 izlagača na 4.000m2 zatvorenog prostora i 10.000m2 predstavi svoje proizvode, usluge i sve ono što danas tržište treba”.

Suad Huskić – načelnik općine Tešanj

“Smatramo ovo vrlo važnom aktivnosti u kojoj privrednici općine Tešanj, pa i regije imaju priliku građanima, predstaviti sve ono što su radili u toku godine, predstaviti im ono što znaju i umiju raditi. Ovo je, naravno i prilika da poslovni subjekti međusobno ugovaraju nastavak saradnje, stoga Općina Tešanj pruža svoju podršku Sajmu, kao i prethodnih 12. godina”.

Marko Šantić – predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH

“Tešanj je poznat kao sredina poduzetnih ljudi. Taj epitet dobio je na osnovu dosadašnjeg razvoja, te pripada društvu najrazvijenijih bosanskohercegovačkih lokalnih zajednica. Tešanj je idealno mjesto gdje se grade uspješne poslovne priče. Dobra saradnja sa lokalnom zajednicom od značaja je za uspjeh ove sredine. Sporazumom koji imamo sa Udrugom privrednika Tešanj a predmet sporazuma između komore i udruga poslodavaca jeste građenje poslovnog ambijenta. Taj poslovni ambijent se gradi kroz niz stvari, od zakonske regulative, podzakonskih akata, raznoraznih informacija koje idu interaktivno u oba smjera”.

Mirsad Jašarspahić – potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH

“Govoriti o Tešnju i sajmu privrede koji se već trinaest godina održava je svakiput iznimno zadovoljstvo. Komora je posebno zadovoljna činjenicom da smo na prošlogodišnjem sajmu bili partner sajam, ali nismo propustili priliku, i ove godine je Privredne/Gospodarska komora partner sajam. Nastojat ćemo opravdati povjerenje i iskoristiti priliku -----priliku da i dalje prenesemo sve pozitivne utiske iz ovih krajeva. U članstvu naše Komore imamo veliki broj članica sa područja općine Tešanj što je samo dodatni motiv da smo tamo gdje trebamo biti – među pravim privrednicima”.

Izudin Ahmetlić – privrednik iz Tešnja

„Imamo jako pozitivan trend kada je u pitanju Sajam privrede u Tešnju. Ovaj prostor je izvrstan domaćin, i dobar primjer kreiranja pozitivne energije, te pozivamo privrednike da ulože maksimum napora kako bi pomogli razvoju sredina iz koje dolaze, pozivamo mlade da prevaziđu strahove i hrabro koračaju kroz život, a pozivam političare i administraciju da se “deadministriraju” i podrže sve ono što je dobro, a ovaj Sajam je ono što je dobro.

Pripremili: Amela Kečo i Almin Mališević

Fojnički proizvođač namještaja MS&WOOD pokrenuo “College”

Prenijeti priču o izvanrednom uspjehu bh privrednika na domaćem i međunarodnom izuzetno zahtjevnom tržištu, u vrlo teškoj svakodnevnicu, opterećenoj brojnim problemima, čini posebno zadovoljstvo. Jedna u nizu pozitivnih vijesti o uspjesima naših poduzetnika, koja je po mnogo čemu obilježila 2016., kao i početak 2017. godine dolazi nam iz kompanije koja već u svom nazivu govori da se radi o iskusnim Majstorima. Spoj vrijednih Majstora sa kreativnim radom na najizdašnjem daru prirode Drvetom, daje nam priču o uspješnom privrednom društvu MS&WOOD (Majstori i Drvo).

“Na Zavodu za zapošljavanje evidentirano je oko 2.000 nezaposlenih u Fojnici. Poslodavci ne mogu pronaći radnika, a radnik ne može da nađe poslodavca. Taj paradoks vlastitim snagama nastojimo promijeniti pokretanjem MS&WOOD Colleg-a”, izjavio je Muhamed Pilav direktor kompanije MS&WOOD.

Doprinos razvoju lokalne i šire zajednice MS&WOOD daje i kroz obrazovanje. Prošle godine sa radom je počeo MS&WOOD Colleg u kojem predaju najjeminentniji profesori sa EFS-a, a koji već godinu dana pohađa 25 menadžera ove kompanije.

Također, u MS&WOOD Colleg-u svi zainteresirani različitih zanimanja kao što su fizioterapeuti, medicinske sestre, kojih je jako puno na birou u Fojnici, mogu postati vrsni masjtori zadržvo, jer prekvalifikacijom stiču nova znanja i skustva, te bivaj uuključeni u proces rada u fa-

bric. Isto vrijedi i za inženjere mašinstva koji u MS&WOOD Koledžu mogu postati inženjeri za obradudrva. MS&WOOD College trenutno pohađa i 4 nova inženjera pripravnika, kao i 3 odjeljenja Srednje škole za obradu drveta u Fojnici sa ukupno 59 učenika. Za sve ostale radnike fabrike koji su pokazali zainteresovanost trenutno se priprema program obuke.

Treba istaći da je na inicijativu ove kompanije u Fojnici najprije osnovana srednja tehnička škola za obradu drveta. Učenici su od prvog dana uključeni u proizvodne procese kroz praktičnu nastavu. Osmišljen je program stipendiranja najboljih učenika I studenata. MS&WOOD finansira odlaske učenika i studenta na sajmove namještaja i tehnoligije širom Evrope, a posljednja takva ekskurzija na ovogodišnji IMM, sufinansirana je za studente Odsjeka za dizajn sarajevske Akademije likovnih umjetnosti.

MS&WOOD je bosanskohercegovački proizvođač namještaja koji za svoje kolekcije dobija prestižne nagrade u svijetu. Na najznačajnijem svjetskom Sajmu namještaja u Kelnu, prvi put žiri ovog Sajma, nagradio je 2016. godine dizajn stolice i stola iz kolekcije «Primum collection 2016», a koju je dizajnirao Ado Avdagić. Drugi put žiri ovog sajma namještaja nagradio je 2017. godine također dizajn stolice i stola, koje su naš majstori napravili, ali sada iz najnovije kolekcije «Elle», a koju je dizajnirala Nataša Perković. Stolica i sto obje kolekcije nagaređni su u kategoriji pobjednika Iconic Awards: Interior Innovation Winner.

MSWOOD u brojkama

Broj zaposlenih: 355

Trenutni godišnji kapacitet: 600.000 stolica i 100.000 komada stolova

Izvoz: 40 zemalja svijeta

Plan do 2018.:1 milion komada namještaja godišnje

Ono što um može zamisliti i u što može vjerovati, to može i postići.
Napoleon Hill

Uspješna misija bh poduzetnika se nastavlja...

Pripremila: Amela Kečo

bh proizvod

SNAGA PROIZVODNJE

 ALUMINIJ
d.d. Mostar